

การศึกษาฤทธิ์ของสารสื่อ
ต่อความหนืดของเลือดขณะแข่งตัว

นาย ประดิษฐ์ วิเศษวงษา
นาย รุ่งเกียรติ ทักษิณธรรม

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ปีการศึกษา 2540

**A STUDY OF THE EFFECT OF *Eupatorium odoratum* Linn.
ON BLOOD VISCOSITY DURING COAGULATION PROCESS**

MR. PRADIT WISETWONGSA

MR. ROONGKIAT TAKSINTAM

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
BACHELOR OF SCIENCE IN PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY , MAHIDOL UNIVERSITY

1997

บทคัดย่อ

สาบเสือ (*Eupatorium odoratum* Linn.) เป็นสมุนไพรที่ใช้ในการห้ามเลือดมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยใช้ใบสดขยี้ปิดปากแผล และมีผลการวิจัยในสัตว์ทดลองยืนยันว่าสามารถทำให้เลือดหยุดไหลได้เร็วขึ้น โดยพบว่าแคลเซียมที่มีอยู่ในใบสาบเสือเป็นสารสำคัญที่ทำให้เลือดแข็งตัว จากการทดลองใช้ disodium citrate เป็นสารป้องกันการแข็งตัวของเลือด (anticoagulant) และใช้สารสกัดใบสาบเสือด้วยน้ำในรูปผงแห้ง ความเข้มข้นร้อยละ 2.5, 5.0 และ 6.5 (W/V) กระตุ้นการแข็งตัวของเลือด เมื่อทดลองกับเลือดของคนปกติพบว่าสารสกัดสาบเสือทุกความเข้มข้น สามารถทำให้ความหนืด (viscosity) ของเลือดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) จึงเป็นการยืนยันว่าสารสกัดจากใบสาบเสือมีผลทำให้เลือดแข็งตัวได้เร็วขึ้นจริง

Abstract

Sapp suea (*Eupatorium odoratum* Linn.) is a medicinal plant which has been traditionally used for stopping the bleeding. Fresh leaves are rubbed and placed on the bleeding wound. Some research in test animals confirm that the plant can shorten the bleeding time due to the effect of calcium ion. This experiment was carried out using disodium citrate as an anticoagulant. The dried water extract of fresh leaves was used to stimulate hemostasis of normal whole blood. It was found that several concentrations of the dried extract in the test blood, i.e. 2.5%, 5.0% and 6.5%(w/v) significantly increased the blood viscosity ($P < 0.05$). This result confirms that *Eupatorium odoratum* leaf extract actually increase hemostasis.